

Pelkosenniemen kunnan hankintastrategia

(22.10.2019 § 46, päivitetty kvalt xx)

Muutokset merkitty (puhtaaksi kirjoitettu teksti on seuraavilla sivuilla)

1 Laadukkaat tuotteet ja palvelut

Tavoitteena hankinnoissa on tarkoituksenmukaisen ja laadukkaan tuotteen tai palvelun saaminen kustannustehokkaaseen hintaan. Kunnan hankinnoissa pyritään huomioimaan aina loppukäyttäjä. *poisto:* Hankinnoilla tuetaan hyviä palveluja kuntalaisille. *lisäys:* Laadukkaat hankinnat tukevat kuntastrategiaa, etenkin sen vastuullisuusarvoa: huolehdimme vastuullisesti luonnosta, ihmisistä ja taloudesta – Teemme vastuullisesti ja sitkeästi, mitä lupamme ja ajattelemme aina myös pidemmälle.

Hankinnat ovat päätöksiä, joilla voi olla merkittäviä vaikutuksia kuntalaisiin, kunnan talouteen ja ympäristöön. Päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin tarve ja laajuus tulee tunnistaa ennen hankintaan ryhtymistä.

2 Elinkeinojen ja yrittäjyyden edistäminen

Hankinnat toteutetaan avoimesti, tasapuolisesti, syrjimättömästi ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen. Hankinnoilla luodaan edellytyksiä elinkeinotoiminnalle ja uusille työpaikoille. Hankinnat *poisto:* pyritään järjestämään *lisäys:* järjestetään hankinnan kohteen edellyttäminä kokonaisuuksina siten, että pienet ja keskisuuret yritykset ja muut yhteisöt pääsevät tasapuolisesti muiden tarjoajien kanssa osallistumaan tarjouskilpailuihin. Avoimuus hankintaprosessin eri vaiheissa turvaa tasapuoliset osallistumismahdollisuudet ja oikean hintatason. Hankittavien tuotteiden/palveluiden laatu varmistetaan markkinoiden aktiivisella seuraamisella ja vuoropuhelulla toimittajien kanssa. Hankkijat perehtyvät alueen tuote/palvelu -tarjontaan ja ylläpitävät tietämystään säännöllisesti.

3 Myönteinen kuva kunnasta hankkijana

Hankinnat toteutetaan suunnitelmallisesti ja koordinoitusti. Kunta on luotettava kumppani toimittajille. Tämä tarkoittaa selkeyttä markkinakartoituksissa, kilpailutuksissa, tilauksissa, maksuissa ja viestinnässä. Hyvät hankintatavat vaativat jatkuvaa uudistumista sekä hyviä toimintamalleja. Hankkijoita kannustetaan suunnittelemaan ja toteuttamaan uusia tapoja hankkia.

4 Osaaminen ja hankintaresurssien tarkoituksenmukainen käyttö

Kunta parantaa hankintojen teon osaamista, sopimusosaamista sekä hankintojen johtamista. Hankinnoissa käytetään yhtenäisiä ja yhdenmukaistettuja ohjeistuksia. Hankintaohje *poisto:* ja ~~pienhankintaohje~~ ohjaa kunnan hankintoja. Hankinnoista kertyvää tietoa tallennetaan järjestelmällisesti ja yhdenmukaisesti, jotta hankintoja voidaan johtaa ja seurata. Kunta organisoii ja resursoi hankintatoimea järkevästi sekä panostaa hankintaosaamisen ylläpitämiseen ja parantamiseen. *poisto:* Jokaiselle osastolle nimitetään ~~hankintayhteyshenkilö/t.~~ Keskeisten hankintatoimintoihin osallistuvien henkilöiden roolit ja vastuut määritellään *lisäys:* hallintosäännössä. Hankkijoille annetaan mahdollisuus kehittyä hankinnoissa. Isommissa tai vaikeammassa hankinnoissa käytetään ulkopuolista osaamista. *Poisto:* kuten seutukunnallista hankinta-asiameistä tai hankintarengasta.

5 Järkevyys ja joustavuus hankinnoissa

Hankinnat toteutetaan ko. tilanteeseen tarkoituksenmukaisella tavalla. Pienet ja helpot hankinnat toteutetaan aikaa säästäten, mutta syrjimättömästi. Hankintaosaaminen keskitetään oleellisiin ja haastavampiin hankintoihin. Hankinnat pyritään tekemään suunnitelmallisesti ja kiireettä, jolloin mahdollistuu hankkijoiden järkevä ajankäyttö, tarjoajien mahdollisuus tarjota sekä hankinnan hyvä lopputulos. Kilpailutuksiin käytetään aikaa ja tätä työtä arvostetaan.

Yhteishankintoja käytetään sellaisissa hankinnoissa, joissa jokaisen kunnan itse tekemä kilpailutus ei tuo lisäarvoa esimerkiksi hankintastrategian toteutumisen kannalta. Toimintatavassa eriytetään hankintasopimuksen kilpailuttaminen ja myöhemmin toteutettavat käytännön tilaaminen sopimuskumppanilta. *Poistetaan tarpeeton toteamus: Kerran hyväksytyjä hankintoja ei enää laskutusvaiheessa viedä päätettäväksi.*

Hankintoja ohjaa vuosisuunnitelma, joka on talousarvion pohjana. Pitkántähtäimen hankinnat aikataulutetaan vuosikelloon, jota *poisto: julkaistaan lisäys: ylläpidetään* kunnan nettisivuilla. *lisäys: Lisäksi käytetään kansallisia, avoimia hankintakanavia hankinnan suuruudesta ja luonteesta riippuen.* Lyhyemmän aikavälin hankinnoista ilmoitetaan tarvittaessa Ajankohtaista- tai Kuulutukset-osiossa. *lisäys: Tavoitellaan paikallisia puitesopimuksia, jotka kilpailutetaan määräajoin.*

6 Laadun, kestävän kehityksen ja paikallisuuden huomioiminen

Tavoitteena on edistää kunnan alueen lisäksi koko maakunnan elinvoimaisuutta. Lähialuetta pohjoisen asukkaille on koko Lappi. *lisäys: Lähialueelta tehtävät hankinnat ovat usein myös ympäristön kannalta kestävämpiä.* Yhdessä toimiminen vahvistaa valtakunnallista ja kansainvälistä asemaamme. *poisto: Hankintakohtaisesti tarkastellaan tarjouspyyntöjä suunnitellessa mahdollisuudet ottaa huomioon laadun ja kestävän kehityksen näkökulmat.—lisäys: Hankintaa suunniteltaessa taloudellisuus on vain yksi näkökohta, jonka lisäksi kunta huomioi myös ekologisia ja sosiaalisia vaikutuksia sekä hankinnan elinkaarta. Laatupisteytyksiä ja erilaisia hankintalain sallimia hankintamenettelyjä hyödynnetään ja niistä opitaan. poisto: Kokonaistaloudellisuutta tarkastellessakin kiinnitetään huomiota elinkaarikustannuksiin eikä vain ostohintaan.*

7 Tavoitteellinen seuranta

Hankintoja seuranta toteutetaan osana talousarvion seurantaa ja raportointia.

8 Hankintastrategian päivitys

Hankintastrategian toteutumista seurataan talousarvion seurannan yhteydessä ja päivitetään tarvittaessa kuntastrategian edellyttämällä tavalla.

Pelkosenniemen kunnan hankintastrategia

(22.10.2019 § 46, päivitetty kvalt xx)

Ei muutosmerkintöjä näkyvissä

1 Laadukkaat tuotteet ja palvelut

Tavoitteena hankinnoissa on tarkoituksenmukaisen ja laadukkaan tuotteen tai palvelun saaminen kustannustehokkaaseen hintaan. Kunnan hankinnoissa pyritään huomioimaan aina loppukäyttäjä. Laadukkaat hankinnat tukevat kuntastrategiaa, etenkin sen vastuullisuusarvoa: huolehdimme vastuullisesti luonnosta, ihmisistä ja taloudesta – Teemme vastuullisesti ja sitkeästi, mitä lupamme ja ajattelemme aina myös pidemmälle.

Hankinnat ovat päätöksiä, joilla voi olla merkittäviä vaikutuksia kuntalaisiin, kunnan talouteen ja ympäristöön. Päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin tarve ja laajuus tulee tunnistaa ennen hankintaan ryhtymistä.

2 Elinkeinojen ja yrittäjyyden edistäminen

Hankinnat toteutetaan avoimesti, tasapuolisesti, syrjimättömästi ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen. Hankinnoilla luodaan edellytyksiä elinkeinotoiminnalle ja uusille työpaikoille. Hankinnat järjestetään hankinnan kohteen edellyttäminä kokonaisuuksina siten, että pienet ja keskisuuret yritykset ja muut yhteisöt pääsevät tasapuolisesti muiden tarjoajien kanssa osallistumaan tarjouskilpailuihin. Avoimuus hankintaprosessin eri vaiheissa turvaa tasapuoliset osallistumismahdollisuudet ja oikean hintatason. Hankittavien tuotteiden/palveluiden laatu varmistetaan markkinoiden aktiivisella seuraamisella ja vuoropuhelulla toimittajien kanssa. Hankkijat perehtyvät alueen tuote/palvelu -tarjontaan ja ylläpitävät tietämystään säännöllisesti.

3 Myönteinen kuva kunnasta hankkijana

Hankinnat toteutetaan suunnitelmallisesti ja koordinoitusti. Kunta on luotettava kumppani toimittajille. Tämä tarkoittaa selkeyttä markkinakartoituksissa, kilpailutuksissa, tilauksissa, maksuissa ja viestinnässä. Hyvät hankintatavat vaativat jatkuvaa uudistumista sekä hyviä toimintamalleja. Hankkijoita kannustetaan suunnittelemaan ja toteuttamaan uusia tapoja hankkia.

4 Osaaminen ja hankintaresurssien tarkoituksenmukainen käyttö

Kunta parantaa hankintojen teon osaamista, sopimusosaamista sekä hankintojen johtamista. Hankinnoissa käytetään yhtenäisiä ja yhdenmukaistettuja ohjeistuksia. Hankintaohje ohjaa kunnan hankintoja. Hankinnoista kertyvää tietoa tallennetaan järjestelmällisesti ja yhdenmukaisesti, jotta hankintoja voidaan johtaa ja seurata. Kunta organisoii ja resursoi hankintatoimea järkevästi sekä panostaa hankintaosaamisen ylläpitämiseen ja parantamiseen. Keskeisten hankintatoimintoihin osallistuvien henkilöiden roolit ja vastuut määritellään hallintosäännössä. Hankkijoille annetaan mahdollisuus kehittyä hankinnoissa. Isommissa tai vaikeammassa hankinnoissa käytetään ulkopuolista osaamista.

5 Järkevyys ja joustavuus hankinnoissa

Hankinnat toteutetaan ko. tilanteeseen tarkoituksenmukaisella tavalla. Pienet ja helpot hankinnat toteutetaan aikaa säästäten, mutta syrjimättömästi. Hankintaosaaminen keskitetään oleellisiin ja haastavampiin hankintoihin. Hankinnat pyritään tekemään suunnitelmallisesti ja kiireettä, jolloin mahdollistuu hankkijoiden järkevä ajankäyttö, tarjoajien mahdollisuus tarjota sekä hankinnan hyvä lopputulos. Kilpailutuksiin käytetään aikaa ja tätä työtä arvostetaan.

Yhteishankintoja käytetään sellaisissa hankinnoissa, joissa jokaisen kunnan itse tekemä kilpailutus ei tuo lisäarvoa esimerkiksi hankintastrategian toteutumisen kannalta. Toimintatavassa eriytetään hankintasopimuksen kilpailuttaminen ja myöhemmin toteutettavat käytännön tilaaminen sopimuskumppanilta.

Hankintoja ohjaa vuosisuunnitelma, joka on talousarvion pohjana. Pitkántähtäimen hankinnat aikataulutetaan vuosikelloon, jota ylläpidetään kunnan nettisivuilla. Lisäksi käytetään kansallisia, avoimia hankintakanavia hankinnan suuruudesta ja luonteesta riippuen. Lyhyemmän aikavälin hankinnoista ilmoitetaan tarvittaessa Ajankohtaista- tai Kuulutukset-osiossa. Tavoitellaan paikallisia puitesopimuksia, jotka kilpailutetaan määräajoin.

6 Laadun, kestävän kehityksen ja paikallisuuden huomioiminen

Tavoitteena on edistää kunnan alueen lisäksi koko maakunnan elinvoimaisuutta. Lähialuetta pohjoisen asukkaille on koko Lappi. Lähialueelta tehtävät hankinnat ovat usein myös ympäristön kannalta kestävämpiä. Yhdessä toimiminen vahvistaa valtakunnallista ja kansainvälistä asemaamme. Hankintaa suunniteltaessa taloudellisuus on vain yksi näkökohta, jonka lisäksi kunta huomioi myös ekologisia ja sosiaalisia vaikutuksia sekä hankinnan elinkaarta. Laatupisteytyksiä ja erilaisia hankintalain sallimia hankintamenettelyjä hyödynnetään ja niistä opitaan.

7 Tavoitteellinen seuranta

Hankintoja seuranta toteutetaan osana talousarvion seurantaa ja raportointia.

8 Hankintastrategian päivitys

Hankintastrategian toteutumista seurataan talousarvion seurannan yhteydessä ja päivitetään tarvittaessa kuntastrategian edellyttämällä tavalla.